

I.svjetski rat – kratki pregled

	Zapadno bojište NJ / F,Belgija,V.B.	Istočno bojište Nj i A-U / RUS	Balkansko bojište A-U / Srbija	Solunsko bojište (SOLUN-grad-luka u Grčkoj) A-U, NJ, O.C., B / F,V.B., G	Bojište na Soči (rijeka na granici IT i Slovenije -tada dio A-U) A-U / IT	DIPLOMACIJA
1914.	Nijemci preko Belgije ušli u F.; Bitka na rijeci Marni -zaustavljeni Nijemci u prodoru na Francusku (obje strane-golemi gubici) -počinje tzv. " statičan rat ili pozicijski rat "	-ruski prodori u Njemačku (Prusku) -NJ.prebacuje dio snage sa zap.bojišta na ist. boj. (nije uspjela izbjeći rat na 2 bojišta) -bitka kod Tannenberg a-pobjeda Nijemaca; zaustavljeni Rusi u Galiciji i Bukovini	-austroougarski poraz na planini Cer; vrlo brzo povlačenje Srbije -pomoć Srbiji od Antante preko Soluna	Solun -grčki grad; služi kao luka Antante za dostavljanje pomoći na Balkanu	Italija-politika čekanja	O.C.→Trojni savez Japan→Antanta
1915.	-njemački napadi bojnim otrovom (klorom) kod belgijskog grada YPRESA , poslije koriste plin iperit, Napadaju i cepelinima i zrakoplovima	-Rusi potisnuti iz Litve, Poljske i Galicije	-njemačko-austroougarske snage porazile Srbiju i pomažu O.C. obraniti se od Atante -srbijanska vlada i dio vojske bježi preko C.G. i Albanije na grč. otok Krf	" DARDANELSKA EKSPEDICIJA " - pokušaj Antante - zauzeti Bospor i Dardanele (O.C.) mornaricom preko Sredozemnog m., i preko tjesnaca pomoći Rusiji - poraženi kod Galipolja	-1915. talijanske ofenzive neuspješne, cilj Trst -tada u A-U rukama	- Italija i Antanta sklopile LONDONSKI UGOVOR -ako Antanta pobijedi Italija dobija Tirol,Goricu, Gradišku,Trst, Istru, dio Dalmacije , Valona, otok Sasen, Dodekansko otočje.. -Bugarska→Trojnom s. -Rumunjska, Grčka→Antanti
1916.	-Francuzi obranili Verdun-veliki gubici na obje strane -francusko-britanski napad kod rijeke Somme (I.put tenkovi)-neuspjeh - POMORSKA BITKA -neuspješni pokušaj NJ. da razbije britansku pomorsku blokadu kod Jutlanda (blizu Danske)			- otvoreno Solunsko bojište - iskrcavanje Britanaca, Francuza i Dobrovoljačkog korpusa Srba, Hrvata i Slovenaca (došli sa Krfa, ruskog zarobljništva itd.)	-Talijani osvojili Goricu- zaleđe Trsta	
1917.	Prekretnica rata SAD-a ULAZI U RAT NA STRANI ANTANTE - obrana svog kapitala u Europi , povod su bili stalni napadi njemačkih podmornnica na američke brodove; RUSIJA IZLAZI IZ RATA - zbog Oktobarske – komunističke (socijalističke) revolucije i sklapa separatni (odvojeni) i nepovoljni mir s NJ,A-U, Bugarskom i Turskom					Portugal, Kina, Grčka→Antanta
1918.	njemačka ofenziva-neuspješna			uspjesi Antante (B.,O.C.-povlačenje)		

NJ=Njemačka; A-U=Austro-Ugarska, IT=Italija, O.C.=Osmanlijsko Carstvo, B=Bugarska, F=Francuska, V.B.=Velika Britanija;

S=Srbija, C.G.=Crna Gora, RUS=Rusko Carstvo; Galicija – pokrajina A-U; danas dio u Ukrajini , dio u Poljskoj; Bukovina- pokrajina A-U, danas dio Ukrajine i Rumunjske